

Rolnummer 6027
Arrest nr. 141/2016 van 17 november 2016

ARREST

In zake : de prejudiciële vragen over de artikelen 63 en 115 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en artikel 149 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Nijvel, afdeling Waver.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en E. De Groot, en de rechters L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging*

Bij vonnis van 22 juli 2014 in zake Elisabeth Janssen tegen Zofia Sobieska, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 3 september 2014, heeft de Arbeidsrechtbank te Nijvel, afdeling Waver, de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« - Schenden de artikelen 63 en 115 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten de artikelen 10 en/of 11 van de Grondwet, in zoverre zij de dienstboden uitsluiten van het in artikel 63 vervatte vermoeden van willekeurig ontslag en in zoverre zij een indirecte discriminatie invoeren tussen mannen en vrouwen, aangezien het voornamelijk vrouwen zijn die in het kader van een overeenkomst voor dienstboden zijn tewerkgesteld ?

- Schendt artikel 149 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, dat een crisispremie alleen toekent voor een arbeidsovereenkomst voor arbeiders, door de arbeidsovereenkomsten voor dienstboden uit te sluiten, de artikelen 10 en/of 11 van de Grondwet, en in zoverre het een indirecte discriminatie invoert tussen mannen en vrouwen, aangezien het voornamelijk vrouwen zijn die in het kader van een overeenkomst voor dienstboden zijn tewerkgesteld ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Elisabeth Janssen, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. L. Dear, advocaat bij de balie van Waals-Brabant;

- Zofia Sobieska, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. E. Piret, advocaat bij de balie te Brussel;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. Clesse, advocaat bij de balie te Luik.

Ingevolge het overlijden van Elisabeth Janssen is, bij beschikking van 25 maart 2015, overeenkomstig artikel 97 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, de procedure voor het Hof geschorst.

Bij brief van 17 juli 2016 heeft de hoofgriffier van het verwijzende rechtscollege bevestigd dat er tot op die dag geen hervatting van geding is geweest.

Bij beschikking van 21 september 2016 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers J.-P. Snappe en L. Lavrysen te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 19 oktober 2016 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 19 oktober 2016 in beraad genomen.

De bepalingen van voormelde bijzondere wet van 6 januari 1989 met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Elisabeth Janssen heeft Zofia Sobieska op 1 september 1986 aangeworven als dienstbode. In het kader van de uitoefening van haar taken wordt haar een bijgebouw van het kasteel ter beschikking gesteld. Op 18 oktober 2011 stelt Elisabeth Janssen Zofia Sobieska in kennis van haar ontslag met betaling van een compenserende opzeggingsvergoeding die gelijkstaat met 112 dagen loon. Zij deelt haar ook mee dat de terbeschikkingstelling van de woning eveneens op 18 oktober 2011 wordt beëindigd, waarbij haar de mogelijkheid wordt geboden het onroerend goed tot 17 november 2011 kosteloos te bewonen.

Bij een brief van 18 oktober 2011 betwist Zofia Sobieska de voorwaarden voor het verbreken van de arbeidsrelatie. Zij verkrijgt dat zij de ambtswoning tot 15 december 2011 kosteloos kan blijven bewonen.

Aangezien de woning op 6 januari 2012 niet is vrijgemaakt, heeft Elisabeth Janssen een dagvaarding ingesteld voor de vrederechter die de zaak naar de Arbeidsrechtbank te Nijvel, afdeling Waver, de verwijzende rechter, heeft verwezen. In hoofdvorderde zij de betaling van de huur van de woning die zonder titel noch recht van 16 december 2011 tot 28 maart 2012 is bewoond. Bij vonnis van 22 juli 2014 heeft de Arbeidsrechtbank Zofia Sobieska veroordeeld tot het betalen van de som van 2 100 euro, te vermeerderen met de moratoriuminteressen, als bezettingsvergoeding voor de periode van 16 december 2011 tot 30 maart 2012.

Zofia Sobieska heeft voor de Arbeidsrechtbank evenwel verschillende tegenvorderingen ingesteld met betrekking tot, met name, de betaling van achterstallig loon (verjaard geacht voor de periode vóór 20 januari 2008 en ongegrond bevonden voor de periode na die datum), de betaling van een aanvullende opzeggingsvergoeding (vordering die de Rechtbank gedeeltelijk heeft ingewilligd), en de betaling van het loon dat overeenstemt met de feestdagen (de Rechtbank heeft de eiseres op tegenvordering de som van 63,41 euro bruto, te vermeerderen met de interesten, toegekend).

Zofia Sobieska vorderde ook de veroordeling van Elisabeth Janssen tot het betalen van een vergoeding wegens willekeurig ontslag, op grond van artikel 63 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten. De Rechtbank heeft geoordeeld dat dat artikel enkel van toepassing is op werknemers onder het arbeidersstatuut en niet op dienstboden, ook al zouden die laatstgenoemden handenarbeid verrichten. Bijgevolg heeft zij, op verzoek van de eisende partij op tegenvordering, beslist om het Hof de hiervoor weergegeven eerste prejudiciële vraag te stellen.

Ten slotte vroeg Zofia Sobieska dat haar een crisispremie zou worden uitbetaald, op grond van artikel 149, eerste lid, van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen. Opnieuw heeft de verwijzende rechter geoordeeld dat die bepaling te dezen niet van toepassing was, maar heeft hij beslist om het Hof, op verzoek van de eisende partij op tegenvordering, de hiervoor weergegeven tweede prejudiciële vraag te stellen.

III. *In rechte*

1. Elisabeth Janssen, eisende partij in het bodemgeschil, is overleden op 8 maart 2015. Dat overlijden heeft plaatsgevonden vóór de sluiting van de debatten.

Bijgevolg heeft het Hof de rechtspleging met toepassing van artikel 97 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof geschorst bij beschikking van 25 maart 2015.

2. Aangezien het Hof tot op heden nog geen kennis heeft gekregen van een hervatting van het geding voor de verwijzende rechter, is het noodzakelijk de zaak terug te zenden naar hem, opdat hij beslist of het antwoord op de prejudiciële vragen nog steeds onontbeerlijk is om zijn vonnis te wijzen.

Om die redenen,

het Hof

zendt de zaak terug naar de verwijzende rechter.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 17 november 2016.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels